

EL PARTENÓ

Arquitectes: Ictinos i Cal·lícrates. (Fídeas va fer la supervisió escultòrica)

Cronologia: 447-432 aC

Localització: Acròpolis d'Atenes (Grècia)

1-CONTEXT HISTÒRIC:

Aquesta obra està situada al període clàssic, situat en el 476 aC fins el 323 aC, entre les guerres mèdiques i la mort d'Alexandre el Gran.

Els perses (o medes) havien sotmès les ciutats gregues de l'Àsia Menor i es van llançar a la conquesta de les polis de Grècia. L'any 490 aC van desembarcar a Marató on van ser derrotats a la batalla de Salamina.

A partir d'aquí els perses es retiren de Grècia i Atenes agafa prestigi pren el domini sobre la resta de les ciutats gregues i ceren la lliga de Delos. Predomini que dura fins a les guerres del Peloponès, en les quals Atenes s'enfronta a les altres ciutats gregues.

Mig segle més tard totes les ciutats gregues, molt afeblides per les guerres, passen a ser sotmeses per un rei de Macedònia anomenat Filip (338aC) pare d'Alexandre el Gran.

Alexandre el Gran tenia el projecte de crear un sol imperi, des d'Europa fins a Àsia, amb la llengua i la cultura gregues com a base. A la seva mort, però, el seu imperi es va dividir en diferents regnes.

Un cop acabades les guerres Mèdiques reconstrueixen l'Acròpolis d'Atenes que havia quedat derruïa començant per el Partenó. Ho fan per demostrar el seu poder per que continuen liderant liderat la lliga de Delos. Tota la reconstrucció va ser feta per encàrrec de Pericles (governador de la polis).

2-ANÀLISI FORMAL I ESTILÍSTIC

2.1-Anàlisi formal:

Material: Marbre

Sistema constructiu: Arquitravat

Elements de suport o alçat: columnes dòriques, (és a dir formades per la metòpa i el triglíf, el capitell dòric amb l'àbac i l'equi, i el collarí) i murs, hi ha una base de 3 graons (estereòbat, que culmina amb un últim graó, l'estilòbat).

Elements suportats o cobriment: Entaulament compost d'arquitrau, fris i cornisa que recorre tot el perímetre horitzontal, també hi ha una coberta inclinada a dues aigües i 2 frontons triangulars.

Espai exterior: El partenó va ser construït seguint els preceptes de l'ordre dòric. És un temple octàstil (8 columnes façana principal) amb dos pòrtics hexàstils (segona filera de 6 columnes a cada façana) i perípter (tot l'edifici envoltat de 17 columnes), és mònòpter. La columna té un fust amb estries, sense base i amb un capitell sense decoració. El fris està decorat amb tríglics i mètopes, el frontó tenia decoració escultòrica i se sap que abans era policromat.

Espai interior: La planta és rectangular, i està dividida entre la *pronaos*, pòrtic oriental hexàstil, pel qual s'accedeix a la *naos* (sala principal on es guardava l'estatua de la deessa). Hi ha també un altre pòrtic occidental que comunica amb l'opistòdom, la sala més petita (on es guardava el tresor del temple).

Tot calculat matemàticament. recerca de l'harmonia a través de les matemàtiques.

Decoració: La blancor del marbre pantèlic contrastava amb la policromia original, avui perduda, de vermells, daurats i blaus de capitells, entaulament i frontó.

2.2-Anàlisi estilístic

Estil: Perany al Grec Clàssic. Hi podem trobar trets principals com ara la tipologia de temple, estil dòric, mesura humana, refinaments òptics per aconseguir harmonia visual, arquivat i el material més usat és el marbre.

Antecedents: cultura cretènca i minòica.

Influències posteriors: renaixement, neoclacisme i en temples romans.

L'autor també va fer el temple de Nike Àptera a la mateixa Acropolis.

3- FUNCIO I SIGNIFICAT

Funció religiosa, estètica, per demostrar el poder de la ciutat. És l'edifici més important de l'Acropolis i l'element vertebrador.

És un temple dedicat a Atena, protectora de la ciutat. La seva decoració explica episodis de la deessa Atena. Hi havia representades escenes del naixement d'Atena i de la disputa entre Atena i Posidó. Destaca per ex. el fris de les panatenees, festa en honor a Atena que es celebra cada 4 anys.

i a les mètopes escenes de lluites mitològiques

Molta de la decoració escultòrica es troba actualment repartida actualment entre el Museu del Louvre i el Museu Britànic.

El Partenó, al llarg dels segles també ha estat una església cristiana, una mesquita, un magatzem de pólvora i finalment una bomba dels venecians el va deixar com està actualment.